

**A Kúria
végzése**

Az ügy száma:	Kvk.II.39.396/2022/3.
A tanács tagjai:	Dr. Tóth Kincső a tanács elnöke Dr. Szilas Judit előadó bíró Dr. Kovács András bíró
A kérelmező:	FIDESZ – Magyar Polgári Szövetség (1062 Budapest, Lendvay utca 28.)
A kérelmező jogi képviselője:	Biczi és Turi Ügyvédi Iroda ... ügyvéd (cím)
Érintett:	Tordai Bence
Az eljárás tárgya: felülvizsgálata	választási ügyben hozott határozat bírósági
A felülvizsgált jogerős határozat: határozata	a Nemzeti Választási Bizottság 2022. március 30. napján kelt 253/2022. számú

Rendelkező rész

A Kúria a Nemzeti Választási Bizottság 253/2022. számú határozatát helybenhagyja.
A 10.000 (tízezer) forint eljárási illetéket az állam viseli.
A végzés ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] P. E. választópolgár 2022. március 22. napján kifogást, majd 2022. március 23. napján annak kiegészítését nyújtotta be elektronikus úton a Budapest 04. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: OEVB), amelyben arra hivatkozott, hogy az érintett Budapest 04. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületben nyilvántartásba vett képviselőjelölt a közszereplői Facebook oldalán megjelent tartalmakat a kampányidőszakban is folyamatosan fizetett hirdetésekkel népszerűsíti. Az általa mellékletként csatolt képernyőfotók alapján arra hivatkozott, hogy 2022. február 17. óta több, mint 131.000 forint értékben jelent meg hirdetés az érintett közszereplő Facebook oldalán, amelynek finanszírozója a Facebook oldal hirdetéstárának adatai szerint a kormánytvaltok.hu nevű internetes honlap.

[2] Álláspontja szerint ezzel az érintett olyan tevékenységet folytat, amely az országgyűlési képviselők választása kampányköltségeinek átláthatóvá tételéről szóló 2013. évi LXXXVII. törvény (a továbbiakban: Kftv.) kampánykiadásokat korlátozó rendelkezésének a megkerülésére irányul azzal, hogy tőle látszólag független finanszírozót von be a kiadások fedezésére. Érvelése szerint ezen tevékenységgel az érintett a Kftv. 7. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltakat és ezáltal a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 208. §-a alapján a Ve. 2. § (1) bekezdés a) pontjába foglalt, a választás tisztaságának megóvása, a c) pontba foglalt esélyegyenlőség a jelöltek és a jelölő szervezetek között, és az e) pontba foglalt jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvét megsértette.

[3] A Kftv. rendelkezései megsértésének a Ve. alapelveinek sérelmével fennálló összefüggésével kapcsolatban analógiaként hivatkozott a nevelési intézményekben folytatott választási kampány tilalmát érintő Kvk.37.395/2014/2. számú határozatra, amelyben a Kúria megállapította, hogy a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 24. § (3) bekezdésének képviselőjelöltek általi, kampányidőszakban történő megsértése alapot ad a választási eljárás alapelvei sérelmének megállapítására. Érvelése szerint ezért a jelen időszakban meghozott Kvk.III.39.264/2022/4. számú kúriai végzésben foglalt álláspont nem tartható fenn.

[4] Az OEVB 20/2022. (III. 24.) számú határozatával a kifogást a Ve. 215. § d) pontja alapján érdemi vizsgálat nélkül elutasította. Indokolásában rögzítette, hogy a választási kampány költségeinek elszámolása és ellenőrzése tekintetében a Kftv. a választási bizottság részére nem állapít meg hatáskört, ezért nincsenek eszközei a kampány ellenőrzésére, a finanszírozók körének és a finanszírozás mértékének megállapítására.

[5] Az OEVB határozatával szemben a kérelmező a Ve. 221. § (1) bekezdése alapján előterjesztett fellebbezésében a határozat megváltoztatásával a jogszabálysértés tényének megállapítását és a jogsértők további jogszabálysértéstől való eltiltását kérte. Arra hivatkozott, hogy az érintett jelölt Facebook oldalán a hirdetésekkel összefüggő finanszírozás mértéke tovább nőtt, az érintett március 18.-24. napja között összesen 492.259 forint elköltéséről intézkedett. Hangsúlyozta, hogy ezen összeg a Kftv. 1. § (1) bekezdése által biztosított költségvetési támogatáshoz és a 7. § (1) bekezdés b) pontja által meghatározott költségi plafonhoz képest is számottevő. Részletesen kifejtette, hogy a Kftv. vonatkozó szabályainak megsértése a kifogásban is felhívott Ve. szerinti választás tisztaságának alapelvét, az esélyegyenlőség sérelmét és a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás

sérelmét egyaránt megvalósítja. Kiemelte, hogy a Ve. rendelkezései alapján a jogsértés megállapítására az NVB hatáskörrel rendelkeznek.

[6] Az OEVB határozata ellen Sz. Zs. választópolgár a fellebbezésében a határozat megváltoztatását, a jogszabálysértés tényének megállapítását és a jogsértők további jogszabálysértéstől való eltiltását kérte. Kifejtette, hogy a kifogást az OEVB-nek – figyelemmel arra, hogy a kampányfinanszírozásra vonatkozó jogi normák is a választási eljárás alapelveinek érvényre juttatását célozzák – a Ve. 208. §-a alapján érdemben kellett volna elbírálnia. Részletesen kifejtette, hogy álláspontja szerint a Ve. kifogásban megjelölt alapelvei mely okból sérültek.

[7] Az OEVB határozata ellen P. E. választópolgár is fellebbezést terjesztett elő, amelyben a határozat megváltoztatását, a jogszabálysértés tényének megállapítását és a jogsértők további jogszabálysértéstől való eltiltását kérte. Az előző fellebbezések tartalmához hasonlóan hangsúlyozta, hogy az OEVB-nek a kifogást érdemben kellett volna elbírálnia, tekintettel arra, hogy a Ve. 208. § (1) bekezdése értelmében a kifogást a választásra irányadó jogszabály, illetve a választás és a választási eljárás alapelveinek megsértésére alapítva lehet előterjeszteni, ezért a kifogás elbírálására a választási bizottság jogosult és köteles.

Az NVB határozata

[8] Az NVB 2022. március 30-án kelt 253/2022. számú határozatával – a bírósági felülvizsgálat szempontjából releváns részében – az OEVB határozatát helybenhagyta. Indokolásában a Kftv. 8. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakat felhívva hangsúlyozta, hogy a választási kampány költségeinek elszámolása és ellenőrzése tekintetében kizárólag a Magyar Államkincstár (a továbbiakban: MÁK) jogosult eljárni. A Kftv. az országgyűlési képviselők választási eljárásában a jelöltek, jelölő szervezetek részére nevesít jogosultságokat és kötelezettségeket, emellett a Ve. 3. § 15. pontja értelmében választási szervnek nem minősülő, közpénzügyi ellenőrzést végző Állami Számvevőszék (a továbbiakban: ÁSZ), továbbá a MÁK számára állapít meg számos feladat- és hatáskört.

[9] Hangsúlyozta, hogy a Kftv. a választási szervek részéről kizárólag az NVB és a Nemzeti Választási Iroda (a továbbiakban: NVI) számára határoz meg feladat- és hatáskört akként, hogy az NVI-nek adatszolgáltatási kötelezettséget ír elő, az NVB részére pedig az országgyűlési képviselők általános választásán nemzetiségi listát állító országos nemzetiségi önkormányzatok költségvetési támogatása kapcsán állapít meg feladat- és hatáskört. A választási kampány költségének elszámolása és ellenőrzése vonatkozásában a választási bizottság számára ugyanakkor a Kftv. semmilyen feladatot és hatáskört nem állapít meg.

[10] A Kúria Kvk.III.39.264/2022/4. számú határozatának [44] bekezdésében foglaltakra utalva kifejtette, hogy a Kftv. nem minősül választási jogszabálynak, és azon tény sem teremt eljárási jogosultságot a választási bizottság részére, hogy a kifogást előterjesztő kifogásában a választási eljárási alapelvek sérelmét hívja fel, ugyanis az valójában a Kftv. szabályainak megsértését jelenti. Álláspontjának alátámasztására hivatkozott továbbá a Kúria Kvk.VI.39.270/2022/2. számú végzésére is.

[11] Mindezek alapján leszögezte, hogy hatáskör hiányában az OEVB a kifogást a Ve. 215. § d) pontja alapján érdemi vizsgálat nélkül helytállóan utasította el.

A felülvizsgálati kérelem

[12] A kérelmező a felülvizsgálati kérelmében a határozat megváltoztatását és a kifogásnak helyt adó határozat meghozatalát kérte. Az ügyben való érintettsége körében arra hivatkozott, hogy az NVB a 2022. január 30-án jogerőre emelkedett 40/2022. (I. 27.) számú határozatával nyilvántartásba vette, és az érintett választókerületben jelöltet is állított, utalva e körben több kúriai döntésre is.

[13] Álláspontja szerint az NVB a Kvk.III.39.264/2022/4. számú kúriai határozat tükrében a kérelmek hasonlósága miatt elmulasztotta a tényállás tényleges vizsgálatát, amely valóban megalapozhatná a hatáskör hiányában való elutasítást. Amennyiben a megállapítani kért jogsértéseknek csak egy része tartozik a választási bizottság hatáskörébe, az nem vezethet automatikusan a kifogás elutasításához. Hangsúlyozta, hogy a kifogását a Ve.-ben szereplő alapvető sérelmekre alapította, az nem a Kftv. rendelkezései megsértésének megállapítására irányult. Érvelése szerint így a Ve. alapelveinek sérelme, attól függetlenül, hogy az a Kftv. szabályának sérelmét is felveti, egyértelműen megállapítható.

[14] Kiemelte, hogy az NVB határozatában kizárólag a Kftv. választásra irányadó szabály jellegét vizsgálta, ugyanakkor nem értékelte, hogy a bizonyítékok alátámasztják-e azt a megállapítást, hogy a kormánytvaltok.hu honlap nem önálló politikai véleményt formáló entitás, hanem egy finanszírozó szervezet, így közösségi oldalakon folytatott reklámtevékenysége nem valamely jelölt melletti kiállítás, hanem magának a jelöltnak a kampánya.

[15] Ennek elmulasztása miatt nem foglalt állást arról, hogy a választási eljárásban jogszerűen igénybe vehető-e a kampányeszköz, vagy folytatható-e olyan kampánytevékenység, amely igazoltan nem a jelölt vagy jelölő szervezet által finanszírozott. Tételes, erre irányuló Ve. rendelkezés hiányában ez csak a választási eljárás alapelvei mentén vizsgálható.

[16] Álláspontja szerint a rendelkezésre álló bizonyítékok egyértelműen alátámasztják, hogy az eljárás során sérült a választás tisztaságának alapelve, mert az érintett nem maga finanszírozta a hirdetéseit, amellyel megtevesztette a választópolgárokat, követhetlenné tette számukra a kiadások áttekintését, illetve a jogszerű és jogellenes kampányeszközök egymástól való elválasztását. Az esélyegyenlőség sérelmét az okozta, hogy az érintett jelölt a tevékenysége révén olyan előnyökhöz jutott, amelyek a jogkövető magatartást megvalósító versenytársak számára nem voltak adottak. Hivatkozott e körben a Kvk.IV.37.359/2014/2. számú határozatban foglaltakra. A jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelveinek sérelmét az eredményezte, hogy olyan az érintett olyan forrásokat vont be a kampányba, amelyeket a Kftv. zárt felsorolása nem tartalmaz, ekként nem megengedett, és ráadásul a tevékenység kiadásokra vonatkozó felső határa megkerülésére is irányult.

[17] Hangsúlyozta, hogy az NVB határozatának az Nkt. analógia elvetésére vonatkozó indokolása is téves, mert lényegében nem igazolta, hogy választási eljárás alapelvei sérelme szempontjából az Nkt. és a Kftv. közötti különbségtétel ténylegesen milyen indokon alapul, különös tekintettel arra, hogy az Nkt. 24. § (3) bekezdésében foglalt általános tilalomhoz képest a Kftv. 7. § (3) bekezdés b) pontja is konkrét tilalmat fogalmaz meg amikor jogellenessé nyilvánítja az 5.000.000 forintot meghaladó kampánykiadásokat az egyéni képviselőjelöltek vonatkozásában. Utalt e körben a Kúria Kvk.III.37.608/2019/4. számú határozatában megfogalmazott általános gyakorlatra.

[18] Kiemelte, hogy különösen fontos a Kftv. rendelkezéseinek a választási eljárás során történő érvényesülése és a Ve. alapelveinek megsértéséhez vezető tilalom értékelése, ugyanis

a jogsértésekkel szerzett előny a választási eljárás során a választás eredményének jogerős megállapításáig megtartható, és azt az üzenetet is megfogalmazza, hogy a választók megtévesztése a választási eljárásban elfogadható.

[19] Érvelése szerint az általa csatolt újabb bizonyítékok megerősítik azon állítását, hogy az érintett közösségi oldalon folytatott kampányának átvállalt finanszírozása zajlik. Ezért nélkülözhetetlen a választási eljárás törvényes rendjének helyreállítása, és a kifogásban kért jogkövetkezmény alkalmazása.

[20] Az érintett a Kúria felhívására nyilatkozatot nem tett.

A Kúria döntése és jogi indokai

[21] A kérelmező felülvizsgálati kérelme az alábbiak szerint nem alapos.

[22] A Kúria a Ve. 222. § (1) bekezdése alapján a kérelmező érintettségét vizsgálta és azt fennállónak elfogadta, figyelemmel arra, hogy a kérelmező az érintett választókerületben jelöltet állító jelölő szervezet, emiatt az országgyűlési képviselő választásban, az ehhez tartozó kampányban Budapest 04. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületben, ahol a jelölt is kifejti tevékenységét, közvetlenül érdekelt a választásra vonatkozó szabályok betartásában.

[23] A Kúria a felülvizsgálattal érintett Nemzeti Választási Bizottság határozatában is megjelölt, az érintett jogi kérdésben egységes joggyakorlatot mutató két kúriai döntéssel (Kvk.III.39.264/2022/4., Kvk.VI.39.270/2022/2.) egyetért, az abban foglaltaktól eltérni nem tud, figyelemmel a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (Bszi.) 32.§ (1) bekezdés b) pontjára, mivel a választási ügyekben rendelkezésre álló 3 napos ügyintézési határidő nem teszi lehetővé a Bszi. ugyanezen szakasz (2) bekezdésének alkalmazását. A Kúria elvi tételként is megfogalmazott ezen egységes gyakorlata szerint a Kftv. rendelkezéseinek megsértésén alapuló, és ehhez kapcsolódóan a választási eljárási alapelvekbe ütközést állító kifogás elbírálására az OEVB-nek nincs hatásköre.

[24] A Kvk.IV.37.264/2022/4. számú kúriai végzés indokolása szerint a Kftv. 8. és 9. §-a rendelkezik a választási kampány költségeinek elszámolásáról és ellenőrzéséről. Ebben a körben a Kftv. az ÁSZ-hoz és a MÁK-hoz telepít hatáskört, ehhez kapcsolódóan egyik választási bizottságnak sincs jogköre. A Kftv. az OEVB-t mint hatáskörrel bíró szervezet nem említi, az NVB-nek a 4. § (2) bekezdésében határoz meg hatáskört, kizárólag a nemzetiségi listát állító országos nemzetiségi önkormányzatnak járó összeg tekintetében. A Kftv. – figyelembe véve a Ve. zárt rendszerét – nem minősül olyan választásra irányadó jogszabálynak, amely közvetlenül érint választási anyagi- és eljárásjogi szabályokat. Az a tény sem teremt eljárási jogosultságot a választási bizottságok részére, hogy a kifogást előterjesztő kifogásában a választási eljárási alapelvek sérelmét hívja fel, mert valójában a Kftv. szabályainak megsértését állítja, a Kftv. ugyanis egyértelmű szabályokat és eljárásrendet rögzít a kampánycöltségek átláthatóvá tétele érdekében, pontosan meghatározva és elhatárolva az egyes állami szervek ehhez kapcsolódó hatásköreit. Ugyanakkor a Kftv. nem választásra irányadó jogszabály, és az OEVB-hez egyáltalán nem, míg az NVB-hez a jelen ügyet érintően nem telepít hatáskört.

[25] Ugyanez az álláspont jelenik meg a Kúria Kvk.VI.39.270/2022/2. számú, Kvk.V.39.373/2022/5. számú, Kvk.VI.39.377/2022/3. számú és Kvk.III.39.363/2022/3. számú végzéseiben is. Ez utóbbi végzésben a Kúria rámutatott, téves az a kérelmezői álláspont, hogy

a Kftv. szabályainak megsértésével összefüggő vizsgálat nélkül is értelmezhetőek az alapelvi sérelmekre történő hivatkozások. A kifogásban állított alapelvi sérelmek megvalósulásáról ugyanis nem lehet állást foglalni a Kftv. 7. §-ának sérelmével összefüggésben hivatkozottak elbírálása nélkül, amely viszont nem tartozik egyik választási bizottság hatáskörébe sem. A Kvk.II.37.395/2014/2. számú ügyben csupán az Nkt. egy jogszabályi rendelkezésének az értelmezésére került sor, így nem összehasonlítható jelen üggyel, ahol olyan, a kampány finanszírozásának jogszerűségéhez kapcsolódó „előkérdésre” hivatkozott a kifogást előterjesztő, illetve a kérelmező, amely kérdésben történő döntés nem képezheti egyetlen választási bizottság feladatát sem a Ve. és a Kftv. vonatkozó szabályainak figyelembevételével.

[26] A Kúria az ezen végzésekben kifejtett álláspontokat teljes mértékben osztja, azon túlmenően hangsúlyozza, hogy a Kftv. preambuluma szerint a jogalkotó szándéka a kampányköltségek átláthatóvá tételére, és ezzel az országgyűlési képviselők választásán induló jelöltek és jelölő szervezetek esélyegyenlőségének elősegítésére, a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás feltételeinek megteremtésére és az országgyűlési képviselők választása tisztaságának megóvására irányult. A Kftv. preambulumban megjelenő alapelvek teljes mértékben megegyeznek a kérelmező által a kifogásban és a felülvizsgálati kérelemben kifogásolt Ve. alapelvekkel. A Kúria értelmezése szerint a kampányköltségek átláthatóvá tételének ellenőrzése érdekében megalkotott Kftv.-vel a jogalkotó egy külön eljárási rendet alakított ki, kijelölve az eljáró hatóságokat, az ellenőrzés rendjét és az általuk meghozható intézkedéseket. A Kftv.-ben foglaltak ellenőrzése során eljáró hatóságokra ezen külön eljárási rendszer vonatkozik, amelynek során a Kftv. szerinti alapelvek betartására kötelesek (melyek egyebekben megegyeznek a Ve. kifogásolt alapelveivel). Ez azonban nem jelenti azt, hogy a kampányfinanszírozási szabályok megsértése kapcsán a Ve. alapelveinek megsértésére alapított kifogás (és felülvizsgálati kérelem) párhuzamosan vagy ezt a sajátos eljárási rendszert megelőzően érdemben elbírálásra kerülhet.

[27] A Kúria hangsúlyozza továbbá, hogy a Ve. alapelvi rendelkezése nem teremt hatáskört. A Ve. alapelvi rendelkezései előírják a választás tisztaságának megóvását, az esélyegyenlőséget, a jóhiszemű és rendeltetésellenes joggyakorlást, azonban az alapelvek nem adnak felhatalmazást a választási bizottságok eljárására kampányfinanszírozással kapcsolatos jogsértések kivizsgálására, különösen, hogy a Kftv. tételes jogi rendelkezéseket tartalmaz a kampányfinanszírozás ellenőrzése körében. A Kúria álláspontja szerint, ha nem lenne külön törvényi rendelkezés a kampányköltségek ellenőrzésére, akkor nem lenne kizárható a választási eljárás keretében való vizsgálat.

[28] Megjegyzi a Kúria, hogy amennyiben az NVB a Ve. alapelvi rendelkezéseinek megsértését állapítja meg, határozatában ki kell mondania, hogy mely Ve. alapelv milyen magatartás (vagy annak elmulasztása) folytán sérült. A jelen esetben azonban ilyen rendelkezés megtétele nem lehetséges, mert ehhez a Kftv. tételes jogi rendelkezésének megsértését kellene megállapítani, amire a választási szervek vizsgálati jogkörrel (hatáskörrel) nem rendelkeznek.

[29] Ezen okból nem sérült a Ve. 43. § (1) és (5) bekezdése sem, mert a választási bizottság hatáskörének hiányában nem volt lehetséges és szükséges a kifogás szerinti tényállás tisztázása sem, az eljáró választási bizottságok pedig a hatáskör hiányának megállapításához szükséges körben és mértékben a tényállást tisztázták. Nem sérült végül a Ve. 208. § (1) bekezdése sem, mert a választási bizottság, és a Kúria nem azt vonta kétségbe, hogy kifogást a Ve. alapelveinek megsértésére hivatkozással be lehet nyújtani, hanem arra a következtetésre jutott, hogy a Ve. alapelvi rendelkezéseinek megsértése nem állapítható meg, ha az annak alapját képező jogsértés vizsgálatának lefolytatására más szervek és nem a választási bizottságok jogosultak.

[30] A kérelmezőnek az NVB 177/2022. NVB határozatra történt hivatkozása (plakátügy) azért nem volt a jelen esetben figyelembe vehető, mert a Ve. a plakátokkal kapcsolatosan tételes jogi rendelkezéseket tartalmaz (Ve. 140. §, 141. § és 144. §-aiban), a plakátok megrongálásával kapcsolatos eljárásra – mivel jogszabály a kampányt érintő tevékenységgel összefüggő vizsgálatra nem jogosít fel más szervet – a választási bizottságok hatáskörrel rendelkeznek.

[31] A fentiekben kifejtettekre tekintettel a Kúria az NVB határozatát a Ve. 231. § (5) bekezdés a) pontja alapján helybenhagyta.

A döntés elvi tartalma

[32] A választási bizottság a Kftv. tételes jogi rendelkezésébe ütköző magatartás vizsgálatára vonatkozó felhatalmazás hiányában a Ve. alapelvi rendelkezéseinek megsértése körében érdemi vizsgálatot nem folytathat, megállapítást nem tehet.

Záró rész

[33] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Ve. 229. § (2) bekezdése, a Kp. 151. § (1) bekezdése és 124. § (5) bekezdése alapján nemperes eljárásban, három hivatásos bíróból álló tanácsban, tárgyaláson kívül bírálta el.

[34] A kérelmezőt az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5. § (1) bekezdés d) pontja alapján személyes illetékmentesség illette meg, ezért az Itv. 45/A. § (5) bekezdése szerint feljegyzett nemperes eljárási illetéket a Ve. 228. § (2) bekezdése alapján irányadó – a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 157. § (13) bekezdése és 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó –, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 101. § (1) bekezdésének és 102. § (1) bekezdésének megfelelően az állam viseli.

[35] A Kúria határozata elleni további jogorvoslat lehetőségét a Ve. 232. § (5) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2022. április 6.

Dr. Tóth Kincső s.k. a tanács elnöke, Dr. Szilas Judit s.k. előadó bíró, Dr. Kovács András s.k. bíró